

Székesfehérvár, 2018. április 27.

SZÉKESFEHÉRVÁRI KÖZIGAZGATÁSI ÉS MUNKAÜGYI BÍRÓSÁG	
ÜGYSZÁM	2018 APR. 27 83.
KEZDŐIRATON:	
postán, gyűjtőládába, személyesen, faxon, e-mailen	
BÍRÓSÁG UTJÁN	FELZET:
MELLÉKLET:	KOZTUK:
ÜGYSZÁM	201.kpk.50.001/2018/3
KEZDŐIRATON:	

Hidasi Gabriella
írnökÜgyszám: 201.kpk.50.001/2018/3
Az első fokon eljáró Székesfehérvári

Közigazgatási és Munkaügyi bíróság útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott Direkt36 Nonprofit Kft.

panaszos – jogi képviselőm,
dr. Pető Márk ügyvéd (1027 Budapest, Margit krt. 64/b) útján – az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján

alkotmányjogi panaszt

terjesztek elő az alábbiak szerint.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 201.Kpk.50.001/2018/3. sz. végzésének alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg a végzést, mert az sérti a panaszosnak az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében rögzített, közérdekű adatok megismeréséhez fűződő jogát, valamint a IX. cikk (1) és (2) cikkeiben rögzített véleménynyilvánításhoz és sajtószabadsághoz fűződő jogát.

Az eljárási jogosultságomat a csatolt meghatalmazással igazolom.

Az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel ugyancsak csatolom az adatkezelési nyilatkozatomat.

I. Tényállás és perelőzmények

Panaszos 2016. április 11-én nyújtott be az ingatlan-nyilvántartásról szóló CXLI. törvény (Inytv.) 67. § szerinti tulajdoni lapba történő betekintési kérelmet a Bicskei Járási Földhivatalhoz (a továbbiakban: elsőfokú hatóság). A panaszos olyan jogi személy, amelynek célja a panaszost létrehozó társasági szerződésből (https://www.direkt36.hu/wp-content/uploads/2017/01/Tarsasagi_szerzodes.pdf) fakadóan oknyomozó újságírás, a korrupciógyanus ügyek feltárása és publikálása. A panaszost ennél fogva - az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése alapján megilleti az alapjogi jogvédelem a kommunikációs alapjogok tekintetében. Ebből fakadóan a panaszos hivatkozhat az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében foglalt közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alapjogára is, hiszen ezen alapjog gyakorlása által tudja csak betölteni azt a jogszerű célt, amelyre létrejött.

A panaszos 400 ingatlan tulajdoni lapjába kért betekintést. Az elsőfokú hatóság 180 tulajdoni lap tekintetében teljesítette a kérelmet, majd ezt meghaladóan 30.002-72/2016. sz. határozatával elutasította azt. Az elsőfokú határozattal szemben a felperes jogi képviselője útján a Fejér Megyei Kormányhivatalhoz (továbbiakban: másodfokú hatóság) fellebbezett. Az alperes kormányhivatal 30.630-2/2016. sz. határozatával helybenhagyta a megtámadott határozatot, ezért felperes jogi képviselője útján 2016. július 11-én keresetet terjesztett a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elé a határozat bírósági felülvizsgálatát és hatályon kívül helyezését kérte, továbbá iránymutatást az elsőfokú hatóság megismételt eljárására nézve. A bíróság 14.K.27.257/2016/10. sz. jogerős ítéletében az alperes kormányhivatal határozatát hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot az eljárás megismétlésére, valamint új határozat hozatalára utasította, azzal, hogy az ítéletben foglalt kérelem-átminősítést eljárásában tartsa szem előtt.

Az elsőfokú hatóság a megismételt eljárásban ennek megfelelően felperes betekintési igényét - tekintettel a betekintési igény által érintett tulajdoni lapok számosságára - az 1997. évi CXLI. törvény végrehajtásáról szóló 109/1999. (XII.29.) Korm. rendeletet 118. § szerinti földkönyv iránti kérelemként kezelve a felperest hiánypótlásra és adatszolgáltatási díj fizetésére hívta fel, majd ennek elmaradását

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	14/825-0/2018
Érkezett:	2018 MAJ 09.
Bélyeg:	
Melléklet:	
Kezezőiroda:	H

követően az eljárást megszüntette, végérvényesen elzárva a felperest az adatok ingyenes megismerésének – az Inyvtv.-ben biztosított – lehetőségétől.

Ezt követően a panaszos a Kúriához fordult felülvizsgálati kérelemmel, amelyben alaptörvényi hivatkozásokra való tekintettel is kérte, hogy a Kúria semmisítse meg a 14.K.27.257/2016/10. sz. ítéletét. A Kúria a sérelmezett ítéletet – eljárásjogi okokból – a Kfv.III.37. 119/2017/5. számú végzésével megsemmisítette és az elsőfokon eljáró Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságot új eljárásra kötelezte azzal, hogy az ügyben a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény (továbbiakban: K.np.) 3. § (2) bekezdése alapján nemperes eljárásban járjon el.

A Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a megismételt, immár nemperes eljárásban **201.Kpk.50/2018/3.** sz. végzésével, 2018. február 15. napján ismételten elutasította a panaszos felülvizsgálati kérelmét. E döntés ellen a Knp. 3. § (4) bekezdése értelmében nincsen helye további jogorvoslatnak. A végzést 2018. március 5. napján vette kézhez a panaszos. A 201.Kpk.50/2018/3. sz. végzés a lentebb (III.) kifejtettek szerint sérti a panaszos számára az Alaptörvényben biztosított jogokat.

II. Indítványozói jogosultság

Az alkotmányjogi panasz alapja az Abtv. 27. §-a, amely kimondja, hogy az érintett személy egyedi ügyben az Alkotmánybírósághoz alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben akkor fordulhat, ha az ügy érdemében hozott döntés Alaptörvényben biztosított jogát sérti és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

A panaszos az egyedi ügyben érintett. A panaszos a közérdekű adatokhoz való hozzáférés információs alapjogát és a – sajtószabadságon keresztül számára biztosított – véleménynyilvánításhoz fűződő alapjogát kívánta gyakorolni, amikor az elsőfokú hatósághoz fordult azzal, hogy 400 db különböző helyrajzi számú ingatlanra vonatkozóan tulajdoni lapba történő betekintési iránti kérelmet nyújtott be.

A közérdekű adatokhoz való hozzáférés mint információs alapjog tekintetében sérült a panaszos joga az egyedi ügyben, mivel nem juthatott hozzá a törvény által [2013. évi V. törvény a Polgári törvénykönyvről (továbbiakban: Ptk.) 5:166. § (1) bekezdés] is deklaráltan nyilvános adatokhoz.

A panaszos a <https://www.direkt36.hu/> internetes oldalon oknyomozó újságírói portált működtet, ahol szinte kizárólagosan korrupciós ügyekkel foglalkozik, ilyeneket tár fel és hoz a köz tudomására. A Direkt36 Internetes sajtóterméket a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság a hatóság honlapján közzétett sajtótermékek listájában szerepelteti. A panaszos újságírója annak érdekében járt el az elsőfokú hatóságnál, hogy a Felcsút település közigazgatási bel- és külterületén elhelyezkedő ingatlanviszonyokat megismerhesse. Tette ezt nem vitatottan újságírói munkakörében, annak érdekében, hogy a közpénzekkel kapcsolatos esetleges visszaélésekre fényt derítsen, összhangban az Alkotmánybíróság által korábban a sajtó számára megállapított céllal, miszerint „[a] sajtószabadság jogának gyakorlása révén az alapjog jogosultja aktív alakítója a demokratikus közvéleménynek. A sajtó ezen minőségében ellenőrzi a közélet szereplőinek, intézményeinek tevékenységét, a döntéshozatal folyamatát, tájékoztatja arról a politikai közösséget, a demokratikus nyilvánosságot (a »házőrő kutya« szerepe)” [165/2011. (XII. 20.) AB határozat, ABH 2011, 478, 503. idézi legutóbb 3264/2016. (XII. 14.) AB határozat, 79.] Következésképpen a panaszos jogi személy jelen eljárásban alanya a megsértett alapvető jogoknak az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése alapján [vö. többek között a 28/2014. (IX. 29.) AB határozatban panaszosként fellépő sajtótermék ügyével].

Mivel mind az elsőfokú, mind a másodfokú hatóság a panaszos kérését nagyrészt megtagadta, így a panaszos az oknyomozó cikk megírásához szükséges (a törvény szabályai szerint nyilvános forrást használó) adatgyűjtést nem tudta elvégezni, az igényelt adatok hiányában a panaszos, mint a sajtó képviselője nem tudta kifejteni megalapozott, tényekkel alátámasztott véleményét egy - a köz

érdeklődésére számot tartó kérdésben, így sérült a véleménynyilvánításhoz fűződő alapjoga és a közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alapjoga.

A Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 201.Kpk.50.001/2018/3. sz. végzése a panaszos alapjogainak sérelmét helybenhagyta, így a végzés az egyedi ügyben a panaszosnak az Alaptörvényben biztosított alapjogait korlátozza.

A Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 201.Kpk.50.001/2018/3. sz. végzése az ügyet befejező bírósági döntés. Azzal szemben további jogorvoslat nem áll a panaszos rendelkezésére.

A döntés alaptörvény-ellenes jogalkalmazói értelmezésen alapul. A bírói döntést ez az alaptörvény-ellenesség érdemben befolyásolja, hiszen ha másképpen értelmezi a bíróság a jogot, más döntést kellett volna hoznia, a panaszos számára az adatok megismerhetővé tételére kötelező döntést hozott volna. Ezért a panasz megfelel az Abtv. 29. §-ában meghatározott feltételnek is.

A Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az ügyben több tekintetben is alaptörvény-ellenesen értelmezte a jogszabályokat.

(a) A Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az Alaptörvénnyel és annak alkotmánybírósági értelmezésével ellentétesen hivatkozott a személyes adatok védelmére a közérdekű adatok megismerhetőségéhez fűződő alapjoggal szemben. Ezzel a támadott végzés megsérti az Alaptörvény 28. cikkét.

(b) A Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság nem vette figyelembe, hogy a panaszos a sajtószabadság alanyaként, médiaszolgáltatóként igényelte a közérdekből nyilvános adatokat, megsértve ezzel a panaszos számára az Alaptörvény IX. cikk (1) és (2) bekezdésében biztosított alapjogát. Ezzel a támadott végzés megsérti az Alaptörvény 28. cikkét.

(c) A támadott végzés önkényesen állapítja meg – alaptörvényi vagy más jogszabályi felhatalmazás nélkül – a panaszos alapjogának korlátozását, amikor tömegesen nyilvánítja a 400 db földhivatalai tulajdoni lapba történő betekintésre vonatkozó igényt és erre való hivatkozással, azt rendeltetésellenesnek nyilvánítja. Ezzel a végzés sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében biztosított jogállamiság követelményét is.

III. Az ügy érdeméről – jogi érvek

Az ingatlan-nyilvántartásban rögzített adatok megismerhetősége

A nemperes eljárásban nem volt vitatott, hogy az ingatlan-nyilvántartás nyilvános. [Ptk. 5:166. § (1) és Inyvtv. 67. § (1) bekezdés] Az eljáró bíróság azonban a személyes adatok védelmére hivatkozva korlátozta ezen adatok megismerhetőségét. Ezt alaptörvény-ellenesen tette.

A korábbi Alkotmány értelmezésével állapította meg az Alkotmánybíróság, „*hogy az ingatlan-nyilvántartás adatai közérdekű adatok, az ingatlan-nyilvántartás közhitelű nyilvántartás. Az ingatlan-nyilvántartás - mint a nemzeti ingatlanvagyon leltára - egyebek között csak akkor tudja betölteni rendeltetését, ha az a közhitelesség és a nyilvánosság elve alapján működik.*” [15/1995. (III.3.) AB határozat, II.2. második bekezdés.] Az ingatlan-nyilvántartás a telkekhez kapcsolódóan közérdekű adatokat a telkek tulajdonosaihoz kapcsolódóan közérdekből nyilvános adatokat tartalmaz. Az ingatlan-nyilvántartást a Ptk. 5:166. § (1) bekezdése nyilvánosnak rendeli, így az abban szereplő személyes adatok közérdekből nyilvánosnak minősülnek. Ennek alkotmányos indokoltságát dolgozta ki az Alkotmánybíróság a hivatkozott 15/1995. (III.3.) AB határozatban.

Megjegyezni kívánja a panaszos, hogy az korábbi Alkotmány 61. § (1) bekezdése a következőt rögzítette: *A Magyar Köztársaságban mindenkinek joga van a szabad véleménynyilvánításra, továbbá arra, hogy a közérdekű adatokat megismerje, illetőleg terjessze.* Az Alaptörvény VI. cikk (2) szerint pedig: *Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok*

megismeréséhez és terjesztéséhez. A közérdekű adatok megismerhetőségét és terjeszthetőségét tehát a két jogi dokumentum azonos módon biztosítja, így pedig a 22/2012. (V.11.) Alkotmánybírósági határozat [41] bekezdésével összhangban az ingatlan-nyilvántartás nyilvánossága a hatályos jogszabályi környezetben is következik az Alaptörvényből.

Az eljáró bíróság a korlátozás alapjául a személyes adatok védelmében az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésének első fordulatára és emellett három jogszabályhelyre hivatkozik.

(a) Alap nélkül hivatkozott a végzés az Inyvtv. 70. § (1) bekezdésére, mivel a panaszos meg sem kísérelte az e jogszabályi hely által tilalmazott magatartást. A panaszos egyetlen a tulajdonos vonatkozásában sem kísérelte meg, hogy *valamennyi ingatlanát az ingatlan-nyilvántartásból megállapítsa vagy arról adatszolgáltatást teljesítsen.* Ez nem is lehetséges területi alapon, hiszen egy adott személynek az ország bármely pontján lehet ingatlan tulajdona, ami értelemszerűen nem szerepelne a Felcsút környékén nyilvántartott ingatlanok között. A gyakorlati lehetetlenség mellett, vagy ennek ellenére, az eljáró bíróság nem végezte el annak bizonyítását, hogy a panaszos megsérti vagy megkísérelte megsérteni az Inyvtv. 70. § (1) bekezdésében megfogalmazott korlátot. Ezzel a bíróság sérti a jogbiztonság követelményét [Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés] és olyan korlátot állít az Alaptörvény és az Alkotmánybíróság által is deklaráltan nyilvános adat megismerhetősége, gy az Alaptörvény VI. cikkében biztosított jog érvényesülése elé, amely alkotmányosan igazolhatatlan, illetve amelynek igazolását meg sem kísérelte.

(b) Alap nélkül hivatkozott a bíróság az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény végrehajtásáról szóló 109/199. (XII.29.) FVM rendelet 113. §-ra, amely előírja, hogy az ingatlan-nyilvántartás adatbázisából személyes adatlekérdezés csak egyedi esetekben és a tulajdoni lap formátumának megfelelően teljesíthető. A panaszos tulajdoni lap formátumban kérte a betekintést, így ez a szabály nem jelent korlátot a betekintés vonatkozásában. Továbbá, ellentétes lenne a normahierarchiával és az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének első mondatával is, ha egy rendeleti szintű szabály jelentené a Ptk. 5:166. § (1) bekezdés – törvényi szintű – szabályának és egyben alapvető jognak a korlátját.

(c) Alap nélkül hivatkozik a bíróság az Infotv. 5. § (1) bekezdésére korlátként, hiszen ez a szabály azt mondja ki, hogy *személyes adat akkor kezelhető, ha a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy b) azt törvény vagy - törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben - helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés).* A Ptk 5:166. § (1) bekezdés és az Inyvtv 2. § (1) bekezdés elrendeli az adatok kezelését az ingatlan-nyilvántartásban. Az itt szereplő adatok megismerhetőségét garantálja az Inyvtv. 67. § (1) bekezdése, tehát egyben jogszerűvé teszi az adatok olyan kezelését, amely a mások számára megismerhetővé tételt jelenti. E törvényi szabályok tehát korlátozzák az információs önrendelkezési jogot. E jogszabályokon túl az azóta hatályon kívül helyezett, ám az eljárás idején hatályos közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban: Ket.) 6. § (1) bekezdése is akként rendelkezik, hogy a jóhiszemű joggyakorlás elve alapján az ügyfél a kívánt célja eléréséhez a jogszabályban biztosított lehetőségeket igénybe veheti. Nem lehet vitás, hogy jóhiszemű akkor az újságíró, amikor a köztájékoztatás érdekében vállalt feladata teljesítéséhez megismerni kívánja egy adott terület - egyébként a törvény szerint is nyilvános - tulajdonviszonyait.

Mindezek alapján bíróság olyan tételes jogszabályi korlátokat állított a panaszos közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alapjoga, valamint a panaszosnak a véleménynyilvánításhoz fűződő alapjoga elé, amelyek nem vonatkoznak az alapul fekvő ügyre és alkotmányosan nem is igazolhatók.

Az eljáró bíróság hivatkozott általánosságban az az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésére is, azonban nem veszi azt figyelembe, hogy a személyes adatok megismerhetősége mellett nyomós érvek szólnak, amelyeket kibontott az Alkotmánybíróság a már idézett 15/1995. (III.3.) határozatában. A forgalom biztonsága ugyanis megkívánja, hogy az ingatlan-nyilvántartásban szereplő bizonyos személyes adatok (mint az adott ingatlan tulajdonosának neve) megismerhetők legyenek. Nem szükséges itt kibontani

ennek szükségességét, hiszen, túl azon, hogy a tételes jog is így szabályozza ezt a kérdést [Ptk. 5:166. § (1) és Inyvtv. 67. §(1)], a 15/1995. (III.3.) határozatában a t. Alkotmánybíróság, már elvégezte ezt a feladatot és arra jutott, hogy "[m]ivel az ingatlannyilvántartás az ingatlanra vonatkozó jogok és tények nyilvántartására, sőt gyakran a jogok létrehozására is szolgál, az ingatlanforgalom alapvető garanciája a nyilvántartás nyilvánossága. Egyedül ennek alapján biztosítható a vélelem, hogy ingatlanra vonatkozó jogok, tények és egyéb adatok a jogszerzők - és bárki - előtt ismertek, vagyis, hogy senki nem hivatkozhat jogszerűen arra, hogy valamely adatról, amely az ingatlannyilvántartásban szerepel, nem volt tudomása." [II.2. második bekezdés]

Nem volt tehát az Alaptörvénnyel összhangban lévő jogalapja a felülvizsgálati kérelem elutasításának, mivel létező jogszabályi akadály nélkül, úgy akadályozta meg az eljáró bíróság a panaszos hivatkozott alapjogának érvényesülését, hogy nem vette figyelembe az Alaptörvény rendelkezéseit, illetve azt, hogy e körben azt az Alkotmánybíróság már a 15/1995. (III.3.) határozatában értelmezte azt, és az ingatlannyilvántartás nyilvánosságát, benne a személyes adatokkal, az alapjogokkal összhangban lévőnek találta.

Az eljáró bíróság a támadott végzésében figyelmen kívül hagyta az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését is, amikor úgy korlátozta a panaszos alapjogát, hogy azzal szemben nem állt másik alapvető jog vagy alkotmányos érték, hiszen mint azt fentebb bemutatásra került, a személyes adatok védelme ebben a körben (közérdekből nyilvános adatok) nem hivatkozható az Alaptörvénnyel és annak értelmezésével összhangban. Az érintett adatok nyilvánosságát pedig a 15/1995. (III.3.) alkotmánybírósági határozat már kimondta a forgalom biztonságára tekintettel. Az, hogy a panaszos nem forgalombiztonsági okból igényelte az adatot, csak tovább erősíti a bírói döntés alaptörvény-ellenességét, hiszen a forgalombiztonság nem egy Alaptörvényben biztosított alapjog, míg a közérdekű adatok megismerhetősége és a kommunikációs alapjogok összessége a panaszost is megillető Alaptörvényből fakadó jogosultságok, így e körben a korlátozás még kevésbé megengedett, mint a forgalombiztonság körében.

A panaszos a sajtó képviselője

A fent kifejtettek önmagukban megalapozzák az ítélet alaptörvény-ellenességét, ám ezen túl teljes mértékben elmulasztotta a bíróság annak az értékelését, hogy a panaszos a sajtó képviselőjében járt el. E tényre a panaszos az eljárás során mindvégig hivatkozott. A panaszos a támadott végzés alapjául szolgáló kúriai felülvizsgálati kérelmében ekként fogalmazott:

Ahogy arra az alapeljárásban utaltunk, a felperes oknyomozó újságírással foglalkozik; küldetésének a politikai hatalom birtokosainak ellenőrzését, a hatalmi visszaélések leleplezését tekinti. Az igényelt tulajdoni lapokba történő betekintés biztosítása tehát a felperes Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdésében és az Smtv. 9-10. §-ban előírt tájékoztatási feladatának elvégzését is szolgálja. A betekintési kérelem teljesítése a sajtó oknyomozó munkájához szükséges előfeltétel is, ahol a nyilvántartásban rögzített tulajdoni viszonyok átláthatósága mint alkotmányos érték segíti az újságírói – közelebről a közügyek megvitatására irányuló, demokratikus közvélemény kialakítását célzó – munkát.

Az eljáró bíróság a végzésében mellőzte ennek az alapjogi érvnek a megfontolását, holott, ha a személyes adatok védelmét teszi mérlegre akkor a mérleg másik serpenyőjében nem csak a közérdekű adatok megismerhetőségének kell lennie, hanem a sajtószabadságnak is.

Az Alkotmánybíróság többször rámutatott arra, hogy a sajtónak kiemelt szerepe van a demokratikus társadalom fennmaradásában (pl.: a már hivatkozott határozatában: „[a] sajtószabadság jogának gyakorlása révén az alapjog jogosultja aktív alakítója a demokratikus közvéleménynek. A sajtó ezen minőségében ellenőrzi a közélet szereplőinek, intézményeinek tevékenységét, a döntéshozatal folyamatát, tájékoztatja arról a politikai közösséget, a demokratikus nyilvánosságot (a »házőrő kutya« szerepe)» [165/2011. (XII. 20.) AB határozat, ABH 2011, 478, 503. idézi legutóbb 3264/2016. (XII. 14.) AB határozat, 79.]). Mivel az eljáró bíróság nem vette figyelembe az Alaptörvény IX. cikk (1) és (2) bekezdését, így a végzés arra való tekintettel is alaptörvény-ellenes, hogy a bíróság nem végezte el

a szükséges alapjogi mérlegelést. Nem is végezhette ezt el, mivel figyelmen kívül hagyta a panaszosnak a - sajtószabadságon keresztül - véleménynyilvánításhoz fűződő alapjogát. Megjegyezni kívánja ebben a körben a panaszos, hogy a véleménynyilvánítás jogát az Alkotmánybíróság kommunikációs anyajogként kezeli, amelyből "[e]bből eredő külön nevesített jogok a szólás és a sajtószabadság, amely utóbbi felőleli valamennyi médium szabadságát, továbbá az informáltsághoz való jogot, az információk megszerzésének szabadságát." [30/1992. (V.26.) Alkotmánybírósági határozat III.2.1: harmadik bekezdés]

Hivatkozni kíván e körben a panaszos az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatára, amelyből kiemeli a Magyar Helsinki Bizottság kontra Magyarország ügy (18030/11. sz. kérelem, A Nagykamara ítélete: 2016. november 8.) 165. §-át, amely szerint:

"Bár a 10. cikk a véleménynyilvánítás szabadságát „mindenkinek” biztosítja, a Bíróság gyakorlatában elismeri a demokratikus társadalomban a sajtó alapvető szerepét (lásd De Haes és Gijssels kontra Belgium, 1997. február 24., § 37, Reports 1997-I) és ezzel kapcsolatban az újságírók különleges helyzetét. A Bíróság megállapítja, hogy a sajtónak nyújtandó védelem különösen fontos (lásd a fent hivatkozott Goodwin, § 39, valamint Observer és Guardian kontra Egyesült Királyság, 1991. november 26., § 59, Series A no. 216). A média létfontosságú szerepet tölt be a nagyközönségnek az információk és eszmék megismeréséhez és közléséhez való joga előmozdításában és támogatásában, mely szerepét a Bíróság több ízben is elismerte a következők szerint: „A sajtó feladata a közérdekű kérdésekben az információk és eszmék – a sajtó kötelezettségeivel és feladataival összhangban történő – közlése. Nemcsak az információk és eszmék közlése a sajtó feladata, a nagyközönségnek is joga van azokat megismerni. Ha nem így lenne, a sajtó nem tudná betölteni a „társadalmi kontroll” gyakorlásának létfontosságú szerepét (lásd Bladet Tromsø és Stensaas kontra Norvégia [GC], no. 21980/93, §§ 59 és 62, ECHR 1999-III)."

A sajtó kiemelt szerepe demokratikus társadalomban nem vitás sem az Alkotmánybíróság sem az Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatában.

Más kérdés, hogy a publikálhat-e olyan személyes adatokat a sajtó, amelyek nyilvánosságra hozatalához nem fűződik közérdek. E tekintetben a panaszos álláspontja szerint a Ptk. megfelelően garantálja a személyiségi jogok védelmét. Azaz, az ingatlan-nyilvántartásban nyilvános személyes adatok csak abban az esetben jelenhetnek meg jogszerűen a sajtóban, ha ahhoz közérdek fűződik, mint például a közélet szereplőinek, intézményeinek tevékenységét ellenőrző cikkek esetében. Megjegyezni kívánja a panaszos, hogy más esetben, azaz nem közéleti szereplők tulajdonában álló ingatlanok esetében értelmetlen is lenne e személyek tulajdonviszonyait bármilyen cikkben közzétenni. Mivel az eljáró bíróság nem vizsgálta a panaszos újságírói minőségéhez fűződő többletjogosultságokat, így az egyébként az esetleges jövőbeni publikálás tekintetében meglévő garanciális elemeket sem tárta fel a végzésében.

Az eljáró bíróság a támadott végzésében e körben is figyelmen kívül hagyta az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését is, amikor úgy korlátozta a panaszos alapjogát, hogy azzal szemben nem állt másik alapvető jog vagy alkotmányos érték, hiszen a sajtószabadsággal szemben nem lehet korlát a közérdekből nyilvánosnak minősített adatok védelme, a személyes adatok védelme pedig felmerülhet ugyan nem közszereplő magánszemélyek esetében, de ezt és ezen adatok törvényi védelmét a támadott végzés nem vizsgálta. Nem is vizsgálhatta, mivel a nem közszereplő magánszemélyek közérdekből nyilvános adatait a panaszos nem kívánja publikálni. Mind a Ptk., mind a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény megfelelő tényállásai [226.§ és 227.§] útját állják annak, hogy az újságíró az adat megismerését követően azt jogszerűtlenül terjessze. E szabályok ismerete és betartása elvárható bármely újságírótól, nem csak a jogszabályok, de a szakmai sztenderdek alapján is. Megjegyzendő, hogy nem közéleti szereplőre vonatkozó adatok publikálása (terjesztése) nem is állna a panaszos érdekében.

Az Alaptörvény és jogszabályok tehát lehetővé teszik az újságírók számára, hogy adatokat ismerhessenek meg, de korlátozzák azok terjesztéséhez való jogosultságot. Az alapul fekvő bírósági

ítélet alaptörvény-ellenes mivel már a megismeréshez való jogot is elvonja a panaszostól. Másként fogalmazva: a panaszos jogértelmezése szerint az alapjogi mérlegelés eredményeként elképzelhető ugyan, hogy az ingatlannyilvántartásban szereplő személyes adatok megismerése egy újságíró által beavatkozást jelent az adat érintettjének információs önrendelkezési jogába. Mindazonáltal ez a beavatkozás alkotmányosan igazolt, hiszen az oknyomozó újságírói tevékenység ennek hiányában nem vagy nem hatékonyan tudna megvalósulni, márpedig az oknyomozó újságírói tevékenység kitüntetett alkotmányos funkciója más, analóg esetben is szélesebb tűrési kötelezettséget ír elő bizonyos jogalanyok számára (vö. közügyek megvitatása és személyiségi jogok kollíziója). A közéleti vitában nem érintett jogalanyok személyes adatainak publikálása azonban már olyan jogsérelmet okozhatna, amit ezen jogalanyok alkotmányos érvek alapján nem kötelesek eltűrni. Jelen panasz eljárás alapjául szolgáló bírósági eljárások azonban nem a szóban forgó személyes adatok közzétételéről szólnak, hanem ezen adatok megismerhetőségéről, így alapjogi vizsgálatot is ezzel kapcsolatban végezhettek volna.

Az önkényes alapjogi korlát felállításá

A támadott végzés úgy korlátozza a panaszos alapjogait, hogy önkényesen állapítja meg az alapjoggyakorlás korlátját, sértve ezzel az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdését.

A támadott végzés 6. oldalának 6. bekezdése szerint: *“Az a tény, hogy a kérelmező Felcsút tulajdoni viszonyainak feltárásához 400 db felcsúti ingatlanra vonatkozó ingatlan-nyilvántartási adatokat egyidejűleg benyújtott tömeges betekintés iránti kérelem útján kívánja megismerni, mindez nem egyeztethető össze a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményével, továbbá a Ket. 6.§ (1) bekezdése szerinti, az ügyféli jóhiszemű eljárás követelményeivel, valamint a Ptk. 1:3. § (1) bekezdése szerinti jóhiszeműség és tisztesség követelményével sem.”* (Sic!) Mivel a fentebb bemutatottak szerint a jogszabályok nem állítanak és alaptörvény-konform módon nem is állíthatnának korlátot a közérdekből nyilvános adatok megismerhetősége elé, így a bíróság minden jogszabályi alap nélkül minősíti *tömeges betekintés iránti kérelemnek* a panaszos betekintési kérelmét. A négyszáz darabos betekintési korlát kijelölése önkényes, a bíróság mérlegelése alapján ez limit lehetne öt vagy akár ötszáz darab is. Alaptörvényi vagy más jogszabályi felhatalmazás nélkül a bíróság nem is korlátozhatja alapjogot máshogy, csak önkényesen.

Túl az alapjogi sérelmen az önkényes, korlátozás ellentétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamisággal is, hiszen lehetetlenné teszi, hogy a jogszabályok előre megismerhetők legyenek. A panaszos ilyen önkényesen felállított korlátok mellett nem tudhatja, hogy ha nem 400 db, csak 100 db betekintési igényt nyújtana be bármely földhivatalhoz, akkor hogyan járna el a jogalkalmazó vagy hogyan ítélné ebben a kérdésben akár a jelen ügyben eljáró bíróság. Ez azonban azt nem befolyásolja, hogy a betekintés önkényes korlátozása ellentétes az Alaptörvénnyel, különösen a panaszos esetében, akinek újságíróként ezen adatok megismerhetőségéhez fokozott alapjogi igénye fűződik.

Mindezek alapján kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 201.Kpk.50.001/2018/3. sz. végzésének alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt, mert sérti az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésében rögzített, közérdekű adatok megismeréséhez fűződő jogomat és az Alaptörvény IX. cikk (1) és (2) cikkeiben rögzített véleménynyilvánításhoz és sajtószabadsághoz fűződő jogomat.

Budapest, 2018. április 27.

Dr. Pető Márk
Ügyvéd

Tisztelettel,

Direktó Nonprofit Kft.

kepv.:

